

VÍZ~HANG

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság hivatalos lapja
III. évfolyam, 2. szám
2019. június

DUNA
NAP

CÍMLAPPFOTÓ:

**A Nemzetközi Duna Nap győri helyszíne:
a püspökerdei Beeresztő zsilip környezete**

Kivitelezési munkák a Felső-Szigetközben

Megemlékezés a vizáról

Víz tudomány

Maller Márton: A tatai Fényes-források összes vízhozamának meghatározása

Fényes-fürdő térképe a mérési szelvényekkel

Tata a vizek városa, melyet az 1960-as évekig egyedülállóan gazdag forrásvilág jellemezett. A XX. század közepétől a Tatabányai-medencében folytatott intenzív bányaművelés következtében az 1970-es évek elejére az összes tatai forrás elapadt, a Dunántúli-középhegység karsztos víztartójában a vízszintek több tíz métert süllyedtek. A bányászat felhagyása után megindult a karsztos víztartó visszatöltődési folyamata, aminek következtében 1991-től napjainkig Tata térségében a karsztvízszint több mint negyven métert emelkedett. Ennek köszönhető, hogy az elmúlt években a város több pontján sorra szólaltak meg a régi források. A következőkben a kiemelt jelentőségű Fényes-forráscsoporthoz kapcsolódó, a Fényes-fürdő területén feltörő karsztvizek összes hozamának meghatározására irányuló vizsgálatokat mutatom be.

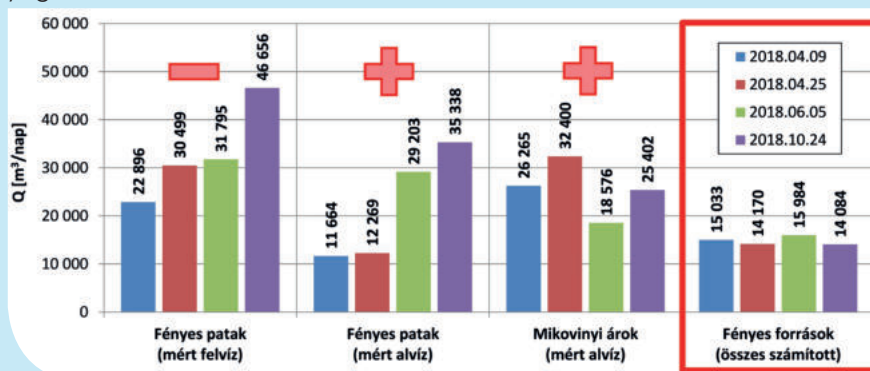
A vizsgálati területen számtalan kisebb-nagyobb forrástóban koncentráltan tör fel a víz, de több helyen nagy kiterjedésű területen, diffúz módon áramlik fel a karsztvíz, amely a nagy szelvényméret és kis áramlási sebességek miatt nehezen mérhető. A Fényes-források összes vízhozamának meghatározása során további nehézséget okoz a levezető mederrendszer összetettsége. A feltörő karsztvíz mennyiségének közelítése az egyes mért vízhozamok összegzésével sok bizonytalanságot hordoz magában:

egyes vízfakadások hozama nem határozható meg egzakt módon, a mért szelvényekben kapott eredmények hibája, bizonytalansága pedig a végeredményben egymásra adódik.

A Fényes-fürdő területén felszínre lépő karsztvizek mennyiségére vonatkozó szakirodalmi adatok eltérése számottevő, a korábban becsült értékek alapján az összes vízhozam nagyságrendjében sem lehettünk biztosak. A bemutatott vizsgálat az a célom, hogy olyan mérési koncepciót dolgozzak ki, amellyel a forráscsoport összes vízhozama elfogadható pontossággal meghatározható, és az eredmények a térség karsztvízszintjeinek változásával összhangban reprodukálhatók. Ehhez olyan mérési szelvényeket kell keresni, ahol a forrásvizek egyesülve folynak le a területről. A feltörő karsztvizek északnyugati irányba gravitálnak, és a fürdő területét a Fényes-patak illetve a Mikoviny-árok medrén keresztül hagyják el. A felszínre lépő karsztvíz teljes mennyisége megjelenik tehát az alvízi mederszakaszokon a Fényes-patakon érkező felvízi hozammal együttesen. A forráscsoport összes vízhozama a folytonosság elve alapján számítható a kijelölt szelvényekben mért térfogatáramok alapján: az alvízi mederszelvények együttes vízhozama és a felvízi szelvény vízhozamának különbségeként:

$$Q_{\Sigma \text{források}} = Q_{\text{Fényes, alvíz}} + Q_{\text{Mikoviny, alvíz}} - Q_{\text{Fényes, felvíz}}$$

A mérési elv lényege, hogy a fürdőt körülvevő patakok vízkormányzásától és a Fényes-patakon érkező felvízi hozamtól függetlenül, a mért vízhozamok különbsége mindig megadja a forrásokon feltörő összes vízmennyiséget. A módszer helyessége akkor támasztható alá, ha rövid időn belül (a karsztvízszintekben nem következnek be jelentős változások) végezhető több olyan mérésorozat, amelyek során az egyes mederszakaszok vízjárása lényegesen eltérő. A kidolgozott számítási elvet a 2018. év folyamán, az igazgatóság kollégáinak segítségével, négy alkalommal tetsteltem, minden mérési napon más és más vízkormányzási állapotok mellett. Az oszlopdiagramon különböző színnel jelöltem az egyes időpontokhoz tartozó mért mederbelti vízhozamokat, illetve az ezek alapján számított, Fényes-források összes hozamát jelölő értékeket (pirossal keretezett). Látható, hogy a fent részletezett igen változatos mért mederbelti hozamok ellenére, a Fényes-fürdő területén feltörő forráshozamok a vizsgált időszakban hasonlóak voltak. A mérésorozat eredményeként a Fényes-források összes vízhozama átlagosan 14 800 m³/nap. A négy vízhozammérés eredményeinek relatív szórása 6% alatt van, ami a mérési módszert és körülményeket figyelembe véve elfogadható. A kapott végeredményt összevetve a korábbi szakirodalmi adatokkal elmondható, hogy bár a Fényes-forráscsoport kétség kívül a térség legnagyobb vízhozamú karsztjelensége, az itt felszínre jutó vízmennyiség lényegesen elmarad a korábban feltételezettől.

Mért mederhozamok és a Fényes-források összes számított vízhozama 2018-ban

A tatai Fényes-források összes vízhozamának meghatározására vonatkozó vizsgálatok részletes bemutatása megjelent a Hidrológiai Közlöny 98. évfolyamának 4. számában 2018. évben.

A teljes cikk elérhető ezen a linken: http://www.hidrologia.hu/mht/letoltes/HK2018_4_v1.pdf

Rövid hírek

Megkezdődtek a Felső-dunai mellékág projekt kivitelezési munkái

Igazgatóságunk az Országos Vízügyi Főigazgatósággal közösen európai uniós forrásból, a KEHOP keretében valósítja meg a „Felső-dunai mellékág-rendszerek árvízvédelme és vízpótlása I. ütem” tárgyú projektet. Az 1,906 milliárd forint összköltségű beruházás célja a szigetközi Felső-Duna (1850-1809 fkm) árvízlevezető képességének és a meglévő ökológiai állapotok további javítása.

A terepi munka előkészítése után 2019 márciusában a Cikolaszigeti mellékágrendszerben megkezdődött a kivitelezés egy új, 170 m hosszúságú csatornaszakasz építésével. A munka a fakitermeléssel és a növényzet eltávolítással kezdődött a korábban erdős területen. Az összekötő csatorna kialakításához összesen 3200 m³ kotrást kellett elvégezni. A kitermelt anyagot kiszállították a hullámtérről. A beavatkozások teljes körű befejezése után a jövőben a Revolver és a Barkás Duna-ágak élő vizes átöblítésére nyílik lehetőség a felső bögeből kiindulva, a Revolver ágból kiágazó vízpótló csatorna kialakításával.

A kotrási munkákon kívül a Szigetközi hullámtéri vízpótló-rendszer részeként üzemelő vízszintszabályozó műtárgyak (kőművek) közül már 18 db átalakítására kidolgozott és jóváhagyott kiviteli terv van. E munkák feladatait a lehetőségeknek megfelelően az őszi kisvízes időszakban végzik el.

További információ: <http://felsodunaprojekt.ovf.hu/>
(Kertész József)

Látványos szakaszba értek a Mosoni-Duna torkolati műtárgy építési munkái

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság és igazgatóságunk alkotta konzorcium beruházásában valósul meg a „Mosoni-Duna torkolati szakaszának vízszint rehabilitációja” című, közel 28,5 milliárd forint összköltségű európai uniós KEHOP projekt.

A projekt célkitűzései egy komplex műtárgy kialakítását igénylik, melynek létesítése részeként a Győr-Gönyű Országos Közforgalmú Kikötővel szemben, a Torda-szigeten 2019. tavaszán látványos építési munkák kezdődtek meg. A kivitelező, Mosoni-Duna 2017 Konzorcium jelenleg résfalazási és az ehhez kötődő vízzáró paplan (Jet paplan) építési munkáit végzi a műtárgy építéséhez szükséges száraz munkatér biztosítása érdekében.

A résfalakkal határolt munkatér alapterülete 7520 m², az építendő résfal hossza 3315 m, a résfal mélysége változó. A vízzáró paplant képező Jet oszlopok száma 1 625 db.

A résfalak építése várhatóan csak az idei év őszére készül el. A munkaterület kazettákra van osztva, egy-egy

kazetta résfalas körülhatárolását követően kezdődhet a munkagödör vízzáró módon történő alsó lezárása, melynek során a fúrószárral megbontott talajba alacsony nyomással cementszuszpenziót juttatnak. Ilyen módon 2,50 m vastagságú, körülbelül 3,50 m átmérőjű cementált oszlopokat hoznak létre, amelyek megfelelő sűrűséggel építve egymásba érnek, így biztosítva a munkatér alsó vízzárásához egybefüggő vízzáró paplan réteget.

A száraz munkaterület biztosítása után még az idei évben a műtárgy vasbeton szerkezeti elemeinek építése is megkezdődik.

2019-ben várható még a Mosoni-Duna mederkotrás, a farkasúsztatói mederáttöltés elkészítése, a műtárgyat a meglévő véneki árvízvédelmi töltéssel összekötő árvízvédelmi töltés, valamint a műtárgy feletti üzemi híd építésének megkezdése.

A projekt építési munkái 2021 második felében fejeződhetnek be. Addig a térségben az építéshez kapcsolódóan nagy volumenű beszállítások zajlanak, amelyek jelentős forgalomnövekedést eredményeznek. Mindehhez az érintett lakosság szíves megértését és türelmét kéri a beruházó és a kivitelező.

További információ: <http://matorkolatimu.ovf.hu> oldalon.
(Szabó József)

Tavaszi töltésbejárások igazgatóságunk területén

Igazgatóságunk működési területén közel 475 km hosszú árvédelmi töltésen a szakasz védelemvezetők megtartották a 2019. évi tavaszi töltésbejárásokat. A terepi ellenőrzéseken a Vízkárelhárítási Szervezeti Beosztásban beosztott műszaki kollégák vettek részt. A felülvizsgálat célja, hogy közvetlen tapasztalatot szerezzenek a művek állapotáról, a védekezésre való felkészültségről és a sikeres védekezés feltételeiről. A felülvizsgálat során szerzett észrevételekről, tapasztalatokról és esetleges problémákról jegyzőkönyv, illetve jelentés készül.

A leggyakrabban előforduló probléma a települések térségében a lakosság által kihordott szemét a töltések mentén, melynek megakadályozására igazgatóságunk korlátozott erőforrásokkal rendelkezik. A hulladék az esztétikai problémán túl ellehetetleníti a fenntartást és környezeti veszélyt is hordoz magában. Ugyancsak általánosan jelentkező helytelen lakossági magatartás, hogy a töltés koronáján és a gyepes fenntartó sávokon sokan közlekednek gépjárművel engedély nélkül, pedig igazgatóságunknál a legtöbb töltésszakaszra váltható éves töltésközlekedési engedély. A rendőrséggel együttműködve az engedélyek ellenőrzése folyamatos.

A bejárások alkalmával a töltések lábánál több helyen kátyúsodás jellegű rongálódás volt még megfigyelhető, melyet több esetben is a nagy súlyú mezőgazdasági gépek és járművek okoztak.

Sajnos jelentős a hódok, vaddisznók és egyéb vadak kártékony munkája is a töltésben és annak környezetében.

A fent említett problémák az árvíz elleni védekezést akadályoztathatják, illetve súlyos problémákat okozhatnak magas vízállások esetén.

(Prikler Viktória, Tóthné Villand Anita)

2019. május 2-án megindult a Szigetközben az elárasztás

A 2019. április 18-i ülésén a Szigetközi Üzemelési Bizottság egyhangúlag támogatta, hogy a Szigetközi Hullámtéri Vízpótló Rendszer üzemelési szabályzatának megfelelően a feltételek előállása esetén az idei évben az elárasztás kerüljön végrehajtásra.

Az elárasztás április 1. és május 31. közötti időszakban szükséges évente egy alkalommal, amennyiben a Duna rajkai szelvényében a víz hőmérséklet eléri a +10 °C fokot, és a Duna vízhozama a Pozsony-Dévényi szelvényben az előre jelezhető időszakban meghaladja a 2500 m³/s-ot.

Az elárasztásnak elsősorban általános természetvédelmi céljai vannak, de az idei évben tovább erősítette a mellette szóló érveket a májusig tartó hosszú aszályos időszak.

A többlet vízhozam biztosítását 2019. április 29-én kezdeményezte igazgatóságunk a szlovák fél felé, melynek következtében 2019. május 2-án reggel 8.00 órakor megkezdődött az elárasztás egészen 2019. május 16-ig. Ebben az időszakban a szlovák fél az Öreg-Dunába 800 m³/s vízhozamot biztosított.

(Kertész József)

Kis-Rába fenntartási munkái

A hazai vízgazdálkodás az 1800/2018. (XII.21.) Kormányhatározat értelmében öntözés fejlesztésre 2019-ben jelentős összeget fordíthat.

A vízügyi igazgatóságok felmérték az illetékességi területükön az öntözési célra felhasználható, meglévő rendszerek eredményes működtetését gátló infrastrukturális-, eszköz és humán erőforrás hiányt.

Igazgatóságunk hiánnyal érintett infrastrukturális elemként a Kis-Rábát jelölte meg, mint a működési terület legnagyobb vízpótló rendszerének főágát. A Kis-Rába teljes hosszában a helyreállítási munkálatok az alábbi beavatkozásokat tartalmazták: cserjeirtás, kaszálás, fenntartóút kialakítás, kotrás, partisáv rendezés, partbiztosítás, vízmérce javítás, fenékgátak javítása terméskövel, meder elfajulás stabilizálása terméskövel, Kendergyári-duzzasztó felújítása, Kisfaludi-duzzasztó betonfelületének javítása.

A kiviteli munkálatok az érintett Hansági és Rábai Szakasz mérnökségen ez év II. negyedévében kezdődtek meg.

(Hofer Laura)

Éves felülvizsgálati audit

Igazgatóságunk 2003 óta rendelkezik a vízrajzra tanúsított minőségirányítási rendszerrel. Ez 2009-ben további tevékenységekkel bővült (vízkárelhárítás, hajóút kitűzés, vízkészlet-gazdálkodás). A tavalyi évben az ISO 9001:2015 szabvány szerinti tanúsítást szereztünk. A 2018. évi kötelező átállás után 2019. április 15-16-án zajlott a felülvizsgálati audit, melyet a márciusi belső auditok és a vezetőségi átvizsgálás előztek meg.

A felülvizsgálati auditot sikeresen teljesítettük. A rendszer működtetésében, a felkészülésben és az auditon résztvevő kollégák munkáját és együttműködését köszönjük.

(Fedorné Czajlik Erzsébet)

Településsoros Online tájékoztató rendezvény az önkormányzatok részére

2016. január elsejétől az önkormányzatok jegyzői részére új adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő a 379/2015 (XII.08.) Kormányrendelet, mely Magyarország települési szennyvízelvezetési és -tisztítási helyzetét nyilvántartó Településsoros Jegyzékről és Tájékoztató Jegyzékről, valamint a szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról szól. Az adatszolgáltatás a települések egyedi szennyvízkezelésének és szennyvízes beruházásainak felmérésére szolgál.

A 2017. évről szóló adatszolgáltatást már a tavalyi évben is a Településsoros Online (TSONline) felületen tehetők meg az arra kötelezettek. A 2018. évi tapasztalatok szerint számos problémát okozott a kitöltőknek a szakmai háttér hiánya, valamint az új rendszer használata. A probléma megoldása érdekében a vízügyi ágazat – a Belügyminisztérium engedélyével és támogatásával országos szintű tájékoztatókat/interaktív bemutatókat tartott az adatszolgáltatók körében.

Az Országos Vízügyi Főigazgatósággal közösen igazgatóságunk 2019. február 12-én Győrben, 2019. február 13-án Tatabányán tartotta meg tájékoztatóját, ahol Rajz Renáta (OVF) az adatszolgáltatás fontosságáról, az adatszolgáltatást előíró, valamint azt megalapozó, sokrétű jogszabályi háttérrel, igazgatóságunk képviselője pedig az adatszolgáltatás eddigi tapasztalatairól, az online felület kitöltéséről, az abban beépített kommunikációs lehetőségekről, az adattartalom elvárásairól tartott előadást.

(Az OVF közleménye alapján)

Megemlékezés a történelmi idők legnagyobb őshonos haláról

Vizeink jó állapotba helyezéséhez alapvetően szükséges a halak számára a táplálkozási, szaporodási és vándorlási feltételek biztosítása. Igazgatóságunk a szigetközi vízpótló rendszerek rehabilitációja során a hosszirányú átjárhatóság érdekében a térségben több halátjárót létesített.

Az itt élő halfajok közül az idei évben a tokfélék jelentőségére, védelmére, vándorlási útvonaluk helyreállításának fontosságára, különös tekintettel a ma is köztünk élő kecsegére hívta fel a figyelmet Németh József, ÉDUVIZIG igazgató és Pannonhalmi Miklós, szakértő a 2019. május 28-án megtartott rendezvényen.

Egy különleges halászélmény – a Szigetközben 1958. májusában két helyi halász egy 230 cm hosszú 102 kg súlyú vizát fogott ki – emlékére az igazgatóság elkészítette a kifogott hal sziluettjét és e rendezvény keretében elhelyezte az ásványrári halátjáró térségében, melyet közel 100 kisiskolás kísérhetett figyelemmel. A Sporthorgász Egyesületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetségének jóvoltából 100 darab előnevelt kecsegét is telepíthettek a tanulók a Dunába. A rendezvény sikeréhez hozzájárult a Lipóti Termálfürdő Kft is.

A gyerekek örömmel vettek részt a színes programban, melynek során megtekintették a halátjárót is, megismerték annak jelentőségét.

(Szabó Henriett, Pannonhalmi Miklós)

PROJEKTJEINK

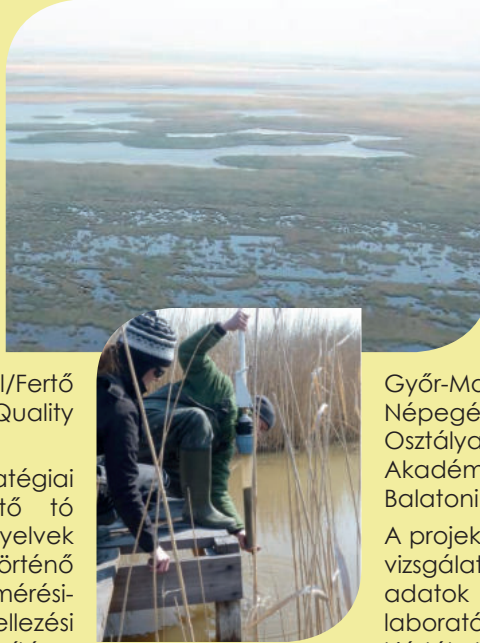
A Fertő tó vízminőségének megőrzését szolgáló REBEN projekt

A Fertő tó amellett, hogy fontos megélhetési forrást és kikapcsolódási lehetőséget jelent az emberek számára, egyben életteret is biztosít számos növény- és állatfajnak a vízfelszín alatt és felett egyaránt. A tó jó vízminőségének és kémiai állapotának biztosításához azonban határon átnyúló összefogás szükséges. Ennek érdekében igazgatóságunk partnerként részt vesz az INTERREG V-A AT-HU Ausztria-Magyarország Együttműködési Program 2014-2020 keretében a „REBEN” (Reed Belt Neusiedl/Fertő - Joint Approach for Ensuring the Water Quality of Lake Neusiedl/Fertő) projektben.

A projekt célja a Fertő tó Stratégiai Tanulmányban megfogalmazott, Fertő tó vízminőségére vonatkozó főbb irányelvek részletes gyakorlati intézkedésekké történő kidolgozása, az ehhez szükséges mérési-megfigyelési, monitorozási és modellezési feladatok, ezek elemzésének megvalósítása, elősegítve ezzel a nádasok és a nyílt vizek vízminőség-védelmi célú kezelését.

A 2017. január 1-én indult és terv szerint 2019. év végén záruló projekt vezető partnere a Burgenlandi Tartományi Hivatal, a magyar oldali projektpartner az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság. Stratégiai partnerként közreműködnek mindkét oldalon az illetékes nemzeti park igazgatóságok. A 3 évig tartó projekt végeredménye egy közös vízminőség-védelmi vízgazdálkodási kezelési terv elkészítése.

A projekt teljes költségvetése: br. 1.431.666,66 EUR, ebből igazgatóságunkra eső támogatás összege: br. 262.000 EUR (85 % ERFA + 15 % hazai társfinanszírozással).

Az osztrák fél képviseletében a projekt pályázati szakmai feladatait az ausztriai MECCA Mérnöki Iroda látja el. Az osztrák oldali vízügyi tervezési feladatokban a DWS Hydro-Ökologie GmbH és a Bécsi Műszaki Egyetem vesz részt. A magyar oldali külső vállalkozói tevékenységek szerződött partnere a 'Fertő 2019. Konzorcium', melynek vezetője a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, további konzorciumi tagok: a

Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályának Laboratóriumi Osztálya, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpontjának Balatoni Limnológia Intézete.

A projekt tartalmi kialakítása két fő részre, azaz vizsgálatok elvégzésére (észlelésekre, terepi adatok gyűjtésére, mintavételezésre, azok laboratóriumi vizsgálatára), majd mindezek kiértékelésével a közös, mindkét fél kezelői

sajátosságaihoz igazodó vízminőség-védelmi kezelési terv készítésére terjed ki. Az alkalmazott hidrológiai és limnológiai alapvizsgálatok között hidrológiai és áramlástan vizsgálatok, vízminőségi fizikai és kémiai paraméterek helyszíni vizsgálata (nyílt víz és üledék fő fizikai – kémiai vizsgálata), biológiai minőségi elemek vizsgálata (fitobentosz, fitoplankton, zooplankton, magasabb rendű vízi makrofiták vizsgálata, nádasok egészségügyi és állományszerkezeti vizsgálata) szerepel.

További információ: www.interreg-athu.eu/reben honlapon

(Kovács Richárd)

MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG

Az elmúlt hónapokban több olyan rendezvénye is volt az MHT Győri Területi Szervezetének, amely kiemelkedik a többi előadóról.

Március 21-én megünnepeltük a Víz Világnapját. Az erre az alkalomra kiírt rajz- és fotópályázat díjkiosztó ünnepsége után Pannonhalmi Miklós (ÉDUVIZIG) előadásában történetileg összefoglalta a Víz Világnapjának kialakulását, majd Polgári István (GyMJV Önkormányzata) és Dobos Szabolcs (Penta-Kör Kft.) bemutatta a Modern Városok Program keretében megvalósuló győri fürdőfejlesztés koncepcióját.

A Soproni Területi Szervezettel közösen rendeztük meg április 23-án a Fertő Ankétot, mely arra hivatott, hogy a Fertő tó múltjával, jelenével, jövőjével, az ott folyó társadalmi és természeti folyamatokkal foglalkozunk. Idén már a 20. ankétot vehettünk részt.

Első előadóként Pannonhalmi Miklós (ÉDUVIZIG) részletes múltidézésében során betekinthettünk az első ankét megszületésének (1989.) körülményeibe s láthattuk összefoglalva az elmúlt kb. 30 év munkáját.

Németh László (ÉDUVIZIG) korabeli fotókkal, térképekkel illusztrálva a régmúlt Fertő tavi fürdők világába repítette el a hallgatóságot. Szó esett a gróf Széchenyi István által

építtetett fertőbozi fürdőről (1838), a fürdőházi tócsáról (1883), a Pittner-strandról (1925) és a fertőrákosi fürdőről (1927) is.

Végül Kovács Richárd (ÉDUVIZIG) tartott tájékoztatót a Fertő tavat érintő REBEN projektről (ld. fent).

A hagyományokhoz hűen az MHT Győri Területi Szervezete idén is megszervezi a szakmai kirándulást, melynek úti célja ezúttal a Kerka-völgye lesz.

Az egynapos túra során bebarangoljuk az Őrséget, mely bővelkedik történelmi látnivalóban és népi hagyományokban egyaránt. A tájegységre jellemző látnivalók mellett szakmai programként megtekintjük a Kerka patakon megvalósult revitalizációs intézkedéseket, valamint a Kebele, és Kerka patakon kialakított árvízvédelmi célú tározókat is.

A kirándulás várható időpontja: 2019. szeptember 20. péntek

A kirándulással kapcsolatban az alábbi e-mail címen lehet érdeklődni: bartal.gergely@eduvizig.hu

(Szabó-Horváth Ágnes)

HATÁRVÍZI EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÉDUVIZIG TERÜLETÉN

Az 1956. április 9-én Bécsben megkötött, az „Osztrák Köztársaság és a Magyar Népköztársaság között a határvidék vízgazdálkodási kérdések szabályozásáról” szóló egyezmény alapján működő Magyar-Osztrák Vízügyi Bizottság idén 2019. április 9. és 12. között tartotta 63. albizottsági ülészeit Lutzmannsburgban (Locsmándon). A bizottság munkájában részt vesz a magyar fél részéről az ÉDUVIZIG és a NYUDUVIZIG, az osztrák fél részéről pedig a Burgenlandi, Stájerországi és Alsó-Ausztriai Tartományi Kormányhivatalok vízügyi szervei. Az évenkénti rendszerességgel ülésező albizottság szakértők bevonásával fontos szakmai munkát végez a határtérség vízgazdálkodási kérdéseinek egyeztetése terén, előkészített beszámolóit és javaslatait a bizottság 2019. június 18-19-i ülésén elfogadta. A számos szakmai feladat közül a teljesség igénye nélkül a fontosabbak között említhetők meg:

- a Hanság-főcsatorna menti fenntartási feladatok,
- az osztrák-magyar határtérség talajvíz-gazdálkodási tervének készítése a Fertő-zugban,
- az osztrák-magyar határtérség felszín alatti vízkészleteinek fenntartható egyeztetett használatára vonatkozó stratégia kidolgozása,
- a felszíni vízkészletek egyeztetése a határtérségben
- a határvíztestek EU-VKI-nak megfelelő felügyeleti program szerint felügyelete, valamint
- az EU 2014-2020 költségvetési időszakára kidolgozott kétoldalú projektek (AquaPinka, PLATFORM, Raab Flood 4cast, RaabSTAT, REBEN).

A Magyar-Szlovák HVB Duna albizottsága 2019. május 13-16. között tartotta tárgyalását, ahol a program szerint jóváhagyásra került a 2019. évi kotrási terv és a közös Duna szakasz hajóút kitévése terve, elfogadták a 2019. évi munkatervet. Aktuális pontként tárgyalták a tavaszi-nyári elárasztások témakörét, annak feltételeit és az összehangolásuk lehetőségét. Helyszíni bejárás keretében a szlovák fél bemutatta a tavaly ősszel, a Duna bal parti védtöltésének 55,229 tkm-ben bekövetkezett havaria állapot helyreállítását, amelyet ideiglenes védtöltés megépítésével biztosítottak.

Az ideiglenes töltés homokos-kavicsból épült, kb. 107,0 m hosszúságban és 4,0 m szélességben, korona szintje azonos az eredeti töltéskorona szintjével.

(Sütheő László, Fedorné Czajlik Erzsébet)

Tallózó

Kedvezményes
vízügyes üdülési
lehetőség

Igazgatóságunk több helyszínen – Lipót, Sopron, Fertőd (szállás), Balatonfüred, Balatonkenese, Gyula – kedvezményes nyaralási és szálláslehetőséget biztosít a dolgozók és közvetlen hozzátartozók számára. Az 50 %-os kedvezmény a térítési díjból évente max. egy turnus (6 nap) időtartamra vehető igénybe. A részletek a 18600-13/2019 Igazgatói utasításban találhatóak. A szállások már tavasztól foglalhatóak, a fennmaradó helyekről a 11-289 belső telefonszámon (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály) lehet érdeklődni.

(Fedorné Czajlik Erzsébet)

Meg-
állapodás
az OVF és a
Széchenyi
Egyetem
között

Kutatási és képzési együttműködést írt alá a vízügy az egyetemmel

Az elméleti és gyakorlati képzésre, kutatásokra, vízkárelhárítási feladatokra is kiterjedő együttműködési megállapodást írt alá a Széchenyi István Egyetem és az Országos Vízügyi Főigazgatóság 2019. május 2-án az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Árvízvédelmi Központjában, Győrben, a campus tőszomszédságában. A dokumentumot Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója, Dr. Szalka Éva, a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar dékánja és Dr. Horváth Balázs, az Építés-, Építő- és Közlekedésmérnöki Kar dékánja írta alá. Láng István rávilágított, hogy a vízgazdálkodás az elmúlt harminc évben mélyrepülésben volt hazánkban, ezzel szemben a klímaváltozás új kihívások elé állította a szakmát. Az ellentétes folyamatot próbálják most felszámolni, pótolni a szakemberhiányt, amiben segíthet a Széchenyi István Egyetemmel kötött megállapodás.

A közös képzések egyik zászlóshajója volt az infrastruktúra-építőmérnöki mesterszakon a 2018/19-es tanév első félévében a vízepítési specializáció, mely Dr. Bene Katalin szakirányfelelős, a Közlekedésépítési és Vízmérnöki Tanszék egyetemi docensének kezdeményezésére indult el.

A klímaváltozásnak a mezőgazdaságra is komoly kihatásai vannak, lesznek. A termelők sikerének nélkülözhetetlen összetevőjévé válik, hogy jól gazdálkodjanak a vízzel. Ezt felismerve hívták életre az új, mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnöki képzést a Széchenyi István Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán, ami meghirdetését követően, már az első évfolyamon „teltházzal” kezdett nappali és levelező szakon egyaránt. Az új képzésnek otthont adó Víz- és Környezettudományi Tanszéken Prof. Dr. Szakál Pál egyetemi tanár a jövőben a képzési paletta kiszélesítését tervezi.

(A Széchenyi István Egyetem közleménye nyomán)

Víz világnapi rendezvény-sorozat

AZ ENSZ 1993-ban március 22-ét a Víz Világnapjának nyilvánította, melynek célja, hogy gondolkodásunk középpontjába kerüljön ez a nélkülözhetetlen természeti kincs. „Vizet mindenkinek!” – „Bárki is vagy, bárhol is vagy, alapvető emberi jogod van a vízhez!” – idén ezzel a jelmonddal hívták fel a figyelmet a víz fontosságára.

Igazgatóságunk 2019-ben is egy hetes programsorozattal ünnepelte meg e jeles napot: az iskolai roadshow idén sem maradhatott el. A Pannon-Víz Zrt.-vel és a Hild iskolával közösen március 18-22-ig szakmai bemutatót tartottunk 5 különböző iskolában: a csornai Széchenyi, a győri Kölcsey, a kapuvári Széchenyi, a győri Gyakorló, illetve a győri újbaráti általános iskolába látogattunk el. A gyakorlati bemutatókat szakmai előadásokkal kötöttük össze, melyek által a gyerekek testközelből ismerkedhettek meg az árvízvédelmi, vízminőségi, vízhozammérési és vízszelvényes munkákkal. Többek között láthatták a vízi közmű terepasztalt, a Harcsás-féle falikút gyűjteményt, valamint az építészet és a víz kapcsolatát is megismerhették.

Igazgatóságunk kis csapata a Radó Tibor Általános Iskolában is járt egy filmvetítés és egy közös vízhez kapcsolódó kézműves játszóház erejéig, továbbá a Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium Bartók Béla Ének-zenei Általános Iskola tanulóinak is tartottunk előadásokat. Mindegyik iskola nagy örömmel és érdeklődéssel fogadta a kollégákat.

2019. március 21-én igazgatóságunk Kálóczy téri Árvízvédelmi Központjában tartott ünnepi ülést a Magyar Hidrológiai Társaság Győri Területi Szervezete, melynek keretében átadtuk a díjakat a Víz Világnapja alkalmából meghirdetett rajz-és fotópályázat nyerteseinek, akiknek ezúton is gratulálunk!

A hagyományoknak megfelelően a Víz Világnapján, március 22-én reggel igazgatóságunk Győr Város Önkormányzatával, a Pannon-Víz Zrt.-vel, a Hild iskolával és az MHT Győri Területi Szervezetével közösen idén is megkoszorúzta a révfalui 1954. évi árvízi emlékművet (ld. fotó fent). Az idei évben újdonság volt, hogy a Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium Bartók Béla Ének-zenei Általános Iskola tanulói egy kis műsort adtak a jeles naphoz kapcsolódóan (ld. fotó középen).

Az eseménysorozat idén is a március 22-én péntek délután megrendezett gátőrfutással zárult a győri Aranypart töltésen (ld. fotó lent). A női és férfi résztvevők 2 km-es illetve 10-km-es távon mérhették össze erejüket, míg a gyermekek 2 km-es távot futottak. Az idei évre nagyon népszerűvé vált a program, összesen 105 résztvevőt köszönthetünk a gáton. A kategóriák első helyezettjei serleget, valamennyi dobogós pedig oklevelet kapott, a verseny után pedig minden kedves résztvevőt vendégül láttunk egy babgulyásra.

(Szabó Henriett)

Szakági konferenciák

Az idei PR Szakági Konferenciára Hajdúszoboszlón került sor 2019. április 8-10-ig.

A rendezvényen az OVF sajtóosztálya mellett mind a 12 VIZIG PR referense, valamint a Duna Múzeum kommunikációs referense is képviseltette magát.

A kollégák beszámoltak az elmúlt év PR tevékenységeiről és megvitatták az aktuális, ágazatot érintő kommunikációs kérdéseket. Mindezek mellett ismét egy nagyszerű és gyakorlatias kommunikációs tréningen vehettek részt Szalay Ádám, a Napló egykori riporterének vezetésével. Szakmai kirándulásra is volt lehetőség, megtekinthették a Komplex Tisza-tó Projekt II. ütem keretében a Keleti-főcsatorna mentén épülő új műtárgy kivitelezési munkálatait.

A Belvízvédelmi és Öntözési Szakági Konferenciát Pécsen rendezték meg 2019. április 10-12 között. A konferencián szakági kérdések kerültek terítékre mind belvízvédelmi, mind öntözésfejlesztési témában. A 12 vízügyi igazgatóság szakemberei az OVF-fel együtt tárgyalták meg az aktuális problémákat és keresték a közös megoldásokat.

Az Árvízvédelmi, Folyó- és Tógazdálkodási Országos Ágazati Konferencia (ld. fotó) 2019. május 7-9. között zajlott Szarvason. Az eseményen 103 fő vett részt az OVF és az igazgatóságok részéről. Az ágazat műszaki vezetése és Láng István, főigazgató is végig jelen volt az előadások és az azokat követő viták alatt. Igazgatóságunk részéről 6 kolléga volt jelen és egy előadást is tartottunk.

Fő témák voltak az országos munkacsoportok teljesítései, az utóbbi évek fejlesztéseinek országos léptékű összefoglalása, a differenciált árvízvédekezés és az ÁKK-2 (Árvízi Kockázatkezelési Terv) projekt helyzete, a folyamatban lévő hajózási fejlesztések, a szivattyúk és áramtermelési lehetőségek, a tavak nádgazdálkodási kérdései, a vegyszeres gyomirtás lehetőségei és tapasztalatai, a PET palack szennyezés kezelése és a speciális vízkárelhárítási események a közelmúltban. Igazgatóságunk képviselői minden témához igyekeztek konstruktívan hozzászólni és a győri érdekeket is előtérbe helyezve véleményezni. 2020-ban a budapesti VIZIG rendezi a konferenciát, melyet egy vándor-homokzsák szimbolikus átvételével is megerősítettek.

Dr. Papp Ildikó (ld. fotón balra), az Igazgatási és Jogi Osztály vezetője „Zsolnay” Miniszteri Emléktárgyat vehetett át a 2019. március 15-i nemzeti ünnep alkalmából az igazgatóságunknál és a vízügyi ágazatban folytatott több évtizedes kimagasló, az ágazati jogi feladatokhoz kapcsolódó tevékenységéért, eredményes szakmai és vezetői munkájáért.

Kitüntetettjeink

Szabó Richárd (ld. fotón középen), nyugalmazott adattári referens 2019. március 22-én a Víz Világnapja alkalmából Kvassay Jenő

Emlékérmeket kapott a több, mint négy évtizedes kiemelkedő, a vízrajzi szakágazatban nyújtott szakmai és vezetői teljesítménye elismeréseként. Alapfeladatai mellett a közösségi élet aktív szervezője is volt. Húsz éven keresztül volt elnökségi tagja a Magyar Hidrológiai Társaság Győri Területi Szervezetének, melynek keretében a hazai és külföldi szakmai tanulmányutak szervezéséért felelt.

Németh Sándor (ld. fotón jobbra), nyugalmazott árvízvédelmi ügyintéző 2019. március 22-én a Víz Világnapja alkalmából Miniszteri Elismerő Oklevelet kapott a 45 éves vízügyi szolgálata alatt végzett kiemelkedő szakmai teljesítményéért, az árvizes szakágazatban nyújtott napi tevékenységéért és a vízkárelhárítási feladatok nagy szakmai tapasztalattal történő végrehajtásáért. A szakmai ügyeken túl a közalkalmazotti tanácsban is képviselte kollégáit.

Kitüntetettjeinknek ezúton is gratulálunk!

(Szabó Henriett)

Hullámtéri beavatkozások ökológiai hatásvizsgálata

„Az árvízi kockázatok mérséklése a Duna vízgyűjtőjén lévő árterületek helyreállításával” tárgyú DTP2-003-2.1- Danube Floodplain projekt célja a Duna hullámtérében azonosítani és elemezni olyan beavatkozási lehetőségeket, melyek árvízi levezetés szempontjából és az ökológiai értékek megóvása érdekében is kedvezőek. A projekt a Duna Transznacionális Együttműködési Program keretén belül, az Interreg Europe 3,67 millió eurós támogatásával valósul meg. A projektben 2018. június 1-től 2020. november 30-ig Európa 10 országából 24 partner dolgozik együtt az integrált vízgazdálkodás, a hagyományos és újszerű árvízvédekezési megoldások megfelelő kombinálása, valamint a természetes vízmegtartás fejlesztése terén.

2019. április 11-én a magyar és a szlovák fél megállapodott a projektben alkalmazott hullámtér kiterjedésében. Ezt követően első lépésként a vizsgálati metodikát fogadták el, továbbá a partnerek kijelölték a célterületeket. Igazgatóságunk működési területén ez a magyar-szlovák közös Duna szakasz, A szlovák féllel egyetértés alakult ki abban, hogy a projektben a Duna hullámtéri kiterjedésére a magyar fél nagyvízi mederkezelési terveiben szereplő, 100 éves visszatérési idejű árvízi hozam levezetéséhez tartozó előntési területet jelölik meg. A projektben használt több szempontú értékelés számára a részletesen vizsgált beavatkozásokat a 2015. évi közös intézkedési listából választják ki a megjelölt célterületekre. Az 1D modellvizsgálatokat a közösen elfogadott hozamtáblázat alapján a magyar fél aktualizált MÁSZ (=mértékadó árvízszint) modelljével végzik el. A projekt jó lehetőség a nagyvízi mederkezelési tervek továbbfejlesztésére, az ott kapott eredmények szélesebb körű alátámasztására.

További információ: <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/danube-floodplain>

(Gombás Károly)

Nemzetközi Duna Nap

Idén Győrben ünnepel a vízügyi ágazat

A vízügyi ágazatban több éves hagyománnyá vált, hogy a Nemzetközi Duna Napot – a helyi megemlékezések mellett – egy központi rendezvénnyel is megünnepeljük, melyet az Országos Vízügyi Főigazgatóság minden évben valamelyik regionális vízügyi igazgatósággal együtt annak területén szervez.

Az idei évben az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságra esett a választás, melyhez a szlovák vízügyi szervezet is csatlakozott. Nagy erővel, komoly szervezőmunkával, sok segítő kollégával készültünk a nagy napra, hogy az elmúlt évek szervezési és tartalmi színvonalát méltóképpen megtartsuk.

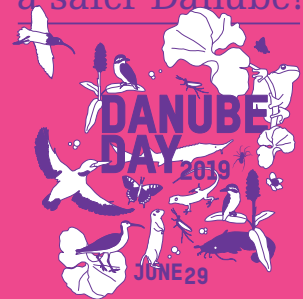
A több, mint 600 fős rendezvénynek a Győr-Püspökerdőnél található Beeresztő zsilip környezete ad majd otthont. A kollégák több program közül is választhatnak: az egész napos főzőverseny mellett sárkányhajó és futball verseny várja őket, este pedig egy országosan is ismert, valamint egy helyi zenekar járul hozzá az igazi kikapcsolódáshoz.

Helyi szinten idén már 16. alkalommal emlékezünk meg a jeles napról, ezúttal a „Get active for a safer Danube – Tégy egy biztonságosabb Dunáért” jelmondat jegyében. A Győrköc Fesztivállal összekötve (július 6-7.) már harmadik alkalommal ünnepeljük a Dunát a „vizes szakma” összeszokott csapatával: a Győri Műszaki SZC Hild József Építőipari Szakgimnáziummal, a Pannon Víz Zrt.-vel és a Széchenyi István Egyetem Közlekedésépítési és Vízmérnöki Tanszékével.

Várjuk a kicsiket és nagyokat a vízhez kapcsolódó játékaikkal, illetve kézműves foglalkozásunkkal!

(Szabó Henriett)

Get active for a safer Danube!

OKTATÁS, KÉPZÉS, TANFOLYAMOK

Pályorientációs program – szakmai kiránduláson a Hild iskola

2019. március 18-án a Győri Műszaki Szakképzési Centrum Hild József Építőipari Szakgimnáziumából mintegy 40 fő érdeklődő látogatta meg igazgatóságunk Dunakiliti duzzasztóművét a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Pályorientációs programja keretében.

Kertész József, vízügyi szakértő, projektmenedzser tájékoztatta a tanulókat a térséget érintő folyamatban lévő fejlesztési programokról, a Dunakiliti duzzasztómű és a fenékküszöb működéséről, a vízügyi üzemirányítási rendszer felépítéséről.

A résztvevők megtekintették a duzzasztómű pilléreit, az injektáló alagútját, a híd belső szekrényszerkezetét, és a leendő járulékos vízerőmű belső turbinaterét is. Meglátogatták a Dunakiliti fenékküszöböt, és a Szigetközi hullámtéri vízpótló-rendszer részeként a Dunasziget külterületén üzemelő Denkपाली ágvéglezárásba beépített megcsapoló műtárgyat és a hallépcsőt. A résztvevők jól érezték magukat és nagy érdeklődést mutattak látottakkal kapcsolatban.

(Szabó Henriett)

Fakitermelő tanfolyam az ÉDUVIZIG-nél

Igazgatóságunk a meglévő személyi kapacitásának fejlesztése érdekében 2018 decemberében 10 fő beiskolázásával az Országos Képzési Jegyzékben 31 623 01 számon szereplő fakitermelő szakképesítés megszerzéséhez biztosított lehetőséget. A képzésen a Hansági, Rábai, Szigetközi és Tatai Szakasz mérnökség, valamint a Műszaki Biztonsági Szolgálat 2-2 fővel vett részt. Az oktatási és vizsgáztatási feladatokban vállalkozási szerződés alapján az Emberképzés Kft. működött közre.

Az elméleti képzés a győri Kálóczy téri Árvízvédelmi Központunkban történt. A gyakorlati oktatás és vizsgáztatás helyszínéül a Hansági Szakasz mérnökség Rábca-menti erdőrészeit szolgálták, ahol munkatársaink a fakitermelés speciális, ám vízügyi feladatokban mégis gyakori helyzeteket (irányított döntést állományban, ill. vízparton, fennakadt fa leszabadítását, vihardöntött és hódkárosított fák döntését) is gyakorolhatták.

A tanfolyamot lezáró írásbeli vizsgára 2019. március 4-én, a szóbeli és a terepi gyakorlati vizsgára 2019. március 7-én került sor, melyet valamennyi dolgozónk sikeresen teljesített. A szakképesítés megszerzésével dolgozóink igazgatóságunk működési területén felmerülő fakitermelési beavatkozások szakszerű és biztonságos megvalósításához nyertek megfelelő ismereteket.

Ezúton is köszönet illeti az érintett egységeket a rugalmas közreműködésért.

Az idei évben a 2019. évi feladattervhez igazodóan a képzés további 10 fővel folytatódik, melynek előkészítése már megkezdődött.

(Kovács Richárd)

Személyügyi hírek

ÚJ MUNKATÁRSAKAT KÖSZÖNTÜNK

- Boda-Horváth Eszter - Hansági Szakasz mérnökség
- Horváth-Futó Petra - Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály
- Károly Nikolett - Tatai Szakasz mérnökség
- Kiss László - Hansági Szakasz mérnökség
- Kreiter Sándor - Műszaki Biztonsági Szolgálat
- Mihály József - Műszaki Biztonsági Szolgálat
- Mihucz György - Műszaki Biztonsági Szolgálat
- Molnár Győző - Rábai Szakasz mérnökség
- Parádi Enikő - Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály
- Szabó János - Hansági Szakasz mérnökség
- Szabóné Szalai Viktória - Közgazdasági Osztály
- Szurdiné Veres Kinga - Vízrajzi és Adattári Osztály

Munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk.

BÚCSÚZUNK

A NYUGDÍJBA VONULÓKTÓL

- Bálint Ferenc - Rábai Szakasz mérnökség
- Dávid Sándorné - Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály
- Halasi Józsefné - Szigetközi Szakasz mérnökség
- Kis József - Tatai Szakasz mérnökség
- Kiss Sándor - Rábai Szakasz mérnökség
- Tóth János - Rábai Szakasz mérnökség

Nyugdíjas éveikhez igazgatóságunk jó egészséget kíván.

Nyugdíjas klub

Az első tavaszi klub összejövetelünk 2019. március 6-án volt az igazgatóság Kálóczy téri Árvízvédelmi Központjában. Ezúttal az igazgatóság vezetője Németh József látogatta meg a klubunkat és beszámolt a vízügy elmúlt évi eredményeiről illetve az évi feladatairól. Ezt követően egy szál virággal köszöntöttük a szép korú hölgyeinket a nőnap alkalmából.

Az április 3-i klub találkozókon Ady Endre halálának 100. évfordulójára emlékeztünk, melynek keretében Ady verseket olvasott fel Polgárné Dornai Klára, majd a „Képesség csodája” címmel válogatott új verseiből. Beszámoltunk arról, hogy a közelmúltban nyugdíjba vonult két klubtagunk – Németh Sándor és Szabó Richárd – az igazgatóságnál végzett kiemelkedő munkájuk

miatt kitüntetésben részesültek. Új klubtagjainkat is köszöntöttük: Hegedűsné Lengyel Esztert és Vargáné Zsámboky Ágneszt.

Április 24-én Budapestre kirándult a klub, ahol egy nagyon szép kiállítást néztünk meg a Szépművészeti Múzeumban (ld. fotó) majd egy kicsit sétáltunk a városban, többek között megnéztük Budán a Gül Baba emlékművet. (Németh Sándorné)

Közösségi élet

JÁTÉKOS KÖZÖSSÉGI DÉLUTÁN

került sor 2019. február 22-én a Kálóczy téri Árvízvédelmi Központban. Az első „Játékos közösségi délutánon” több egység is képviseltette magát, körülbelül 20 fő társasjátékos gyűlt össze, nem csak aktív dolgozók, hanem érdeklődő családtagok és nyugdíjas kollégák is. Az esemény fél 3-kor vette kezdetét és egészen este 6 óráig tartott. Ez idő alatt a játékosok 2 külön csoportra osztva játszottak. A délután során többféle társasjáték is rendelkezésre állt, melyből ki-k kedve szerint választhatott. A résztvevők kipróbálhatták az „Exit” társasjátékot, mely logikai fejtörőket tartalmaz, és a szabadulósobák világát idézte meg. A „SpeedCups” játék során szükség volt a gyors reflexre, az „Aranyásók” játék igazi csapatépítőként szolgált, az „Imagine” társasjáték pedig sok vidám, vicces pillanatot szerzett a résztvevőknek.

A kollégák nagyon tartalmas és kikapcsolódást nyújtó időt töltöttek együtt, melynek reméljük lesz folytatása.

(Prikler Viktória)

HÁZI SPORTVERSENYEK

melynek célja a közösségi élmény, csapatépítés volt. A februárban és márciusban szervezett versenyeken az igazgatóság aktív és nyugdíjas dolgozói egyaránt indulhattak, valamint az ÉDUKÖVISZ szakszervezet más cégnél alkalmazott tagjai is. Minden versenyszámban az első három helyezett a helyszínen oklevelet kapott, a győztesek a kupát a szeptemberben megrendezésre kerülő éves ÉDUVIZIG Vízügyes Napon vehetik majd át.

A győzteseknek ezúton is gratulálunk!

(Szabó Henriett)

ULTRABALATON

Az ÉDUVIZIG csapata sikeresen teljesítette az ULTRABALATON-2019 verseny során a 221 km futótávot a május 11-12-i hétvégén. Az esős órák és az éjszakai etapok ismét kemény küzdelmet hoztak, de mindenki beleadott apait-anyait.

A 12 fős csapat 17 óra 55 perc és 18 másodperc alatt ért célba – 48 perccel gyorsabban, mint 2018-ban – ami 4:53 perc/km átlagos sebességnek felel meg. Ezzel az eredménnyel céges csapatversenyben 369 csapatból a 7. helyet szereztük meg, míg a 10-13 fős csapatverseny kategóriában 688 csapatból a 22. helyet. Összetettben az 1472 indulóból az 58. helyen futottunk be, ami nagyszerű eredmény!

Futó sorrendben a csapattagok: Varga Tamás, Kozma Tamás (csapatkapitány), Erdélyi Lilla, Bartal Gergely, Krizsán Zsolt, Gombás Károly, Koncz Mercédesz, Németh József, Szabó József, Konczné Nagy Andrea, Molnár András, Fülöp Péter.

Kerékpáros kísérőnk Koncz Gábor volt, a szállításunkról Pető Robi és Mizser Feri sofőrök, a csapat szállásáról pedig vízügyes összefogással a Nyugat-dunántúli és a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság gondoskodott, melyet ezúton is köszönünk nekik!

(Gombás Károly)

A SZOMBATHELYIEKKEL KÖZÖS SPORTNAP

Az idei évben már 6. alkalommal került sor a NYUDUVIZIG és az ÉDUVIZIG sportszerű 'összecsapására', melyet ezúttal a szombathelyi vízügy szervezett 2019. május 17-én. A Király Sportlétesítményben egész nap folyamatosak voltak a sportprogramok: a több, mint 150 fős rendezvényen futballban, kosárlabdában, kötélhúzásban, tekében, teniszben, sakkban valamint a horgászat terén mérhették össze az erejüket a kollégák.

Összességében – csakúgy, mint tavaly – ismét igazgatóságunk győzött, így további egy évig őrizzük a vándorkupát!

Gratulálunk mindkét igazgatóság csapatainak a sportszerű küzdelemhez. Idén is igazi csapatépítő élményben volt részünk!

(Szabó Henriett)

Staféta

HIVATÁS ÉS ÉLETFORMA

Vaskovits József

1968. augusztus 29-én születtem Mosonmagyaróváron. Szüleimmel és két testvéremmel együtt Kisbodakon laktam, egy kis faluban a Szigetköz közepén. Már kiskoromban elvarázsolt a természet, szívesen időztem a Duna-parton, legtöbbször szüleim engedélye nélkül. Általános iskolai tanulmányaim után Győrbe kerültem, ahol a Kereskedelmi Iskolát végeztem el.

Akkor még a kiskereskedelem virágzott kis boltokkal, személyes kapcsolat volt eladó és vevő között. Szerettem a szakmámat, az emberek nemcsak levették a polcra az árut, hanem igényelték annak bemutatását is. Könnyen teremtettem kapcsolatot a vásárlókkal, mivel azonban a bérezés nem volt kecsegtető, Ausztria felé vettem az irányt. Külföldön a mezőgazdaságban kezdtem el dolgozni, később pedig egy katamarán építésén vettem részt. Ausztria szigorú tempót diktált, hiába volt a jó kereset, a szabadidő kevés volt, nem éreztem jól magam, valahogy mindig éreztek velem, hogy „Auslander” vagyok.

1997-ben jelentkeztem a győri vízűgyhöz, megpályáztam a rajkai gátőrállást. 1998-ban Kertész József, akkori szakaszmérnök vett fel, az ő irányítása alatt ismertem meg a rajkai gátőrzést és még abban az évben feleségemmel beköltöztem a rajkai gátőrházba.

Hamar rájöttem, hogy ez a nekem való munka. Mivel szívesen jártam a természetet, gyorsan megismerkedtem a területtel egy idős vadórnek, Molnár Laci bácsinak köszönhetően. Jól éreztem magam ebben a környezetben.

Rövid időn belül jó kapcsolatot alakítottam ki az önkormányzattal és a falubeli emberekkel is. Sok volt a feladat a rajkai gátőrtelep rendbetételével, és még abban

az évben részt vettem a felső-tiszai árvízvédekezésben is. Sok tapasztalatot szereztem. Számomra érdekes volt, hogy a védőtöltések ott egészen más szerkezetűek voltak, mint a Dunán. Később beiskoláztak és vízkárelhárítás szakmunkásvizgát tettem.

2002-ben és 2006-ban is ott voltam a Tiszánál, segítettem a rendkívüli árvédekezést több héten keresztül. Sok tapasztalatot szereztem, de nem volt könnyű magára hagyni feleségemet a három kisgyermekkel.

Elég gyorsan rájöttem, hogy ez a szolgálat egyfajta életforma, nemcsak nekem, hanem a családomnak is. Egyéni bevásárlási szokásokat alakítottunk ki, illetve a közlekedést, főleg a téli időszakban nem volt mindig egyszerű megoldani. Némi bosszúságot okozott a lopások, rongálások miatti áramszünet, ami a vezetékes víz ellátását is szüneteltette, azonban mindig kaptam segítséget a feletteseimtől a nehézségek leküzdésére.

A figyelőszolgálat éberséget igényel a határ melletti gátőrzésben. A pozsonyi üzemanyag ömlés a Dunába, a jeges árvíz idején a jégtorlódások a határtól pár km-re, az ilyen és ehhez hasonló problémákat nekem kell először észrevennem a Dunán.

Változik a világ. Míg régen a gátőr legnagyobb ellensége az ürge volt, ma már a hó. Kollégáimnak is sok gondja van a visszatelepített fadöntőgépekkel, napi problémát jelent a hallépcsőknél és a zsilipeknél a hódrágtá fa.

A feladataimhoz tartoznak a napi vízrajzi észlelések, ami mindig időponthoz kötött, a karbantartási feladatok idejét viszont én osztom be.

Az utóbbi években szakaszon több rehabilitációs nagy munka is volt, például a Libafarmi-holtág vízzel való ellátása, hallépcsők építése, a Jónási Duna-ág és a Homoki ágenszer összekötése.

A vízűgynél eltöltött 21 év alatt sokat változott a személyi állomány, Molnár András tatabi szakaszmérnök akkor még az árvízestályon dolgozott, mikor megismertem, neki szeretném átadni a stafétát.

Egy kis történelem

ÁRVIZEK SZÁMMISZTIKÁJA A DUNÁN

A 2019-es év árvízi évfordulóinak számai mind egy-egy rendkívüli árhullám időpontjaira utalnak. Az 1954-es árhullám 65 éves évfordulója az 1965-ös árvizet, míg annak 54 évvel ezelőtti küzdelmei az 1954-es árvíz katasztrófát idézheti számunkra. Hasonló a helyzet a 13. évfordulójú 2006-os és a 6. évfordulójú 2013-as árvizeknél.

A Szigetközi Ármentesítő Társulat megalakulása után 1892-1896 között a Duna jobb partján teljes hosszában kialakított összefüggő árvízvédelmi vonalat hamarosan két nagy árvíz is próbára tette. 1897 augusztusában a legelső csúcspont közelében Véneknél, 1899 szeptemberében pedig Patkányosnál töltésszakadás volt, minek következtében a Szigetköz alsó részét elöntötte a víz. Az 1926. évi május-júliusi nem különösen magas, de nagyon tartós vízállásokat követő árvízi és belvízi fejlesztések után a társulat a társulati közgyűlésen kijelentette: „Örök időkre megoldottuk Szigetköz árvízvédelmét.”

A hullámtér feltöltődése, és a nagyvízi meder érdességi viszonyainak jelentős leromlása miatt azonban az árvízszintek folyamatosan emelkedtek, ezért sajnos az „örök idő” csak 1954-ig tartott.

Az addig észlelt legnagyobb jégmentes tetőző vízállást okozó árvízi terhelés hatására július 15-én és 16-án a töltés négy helyen átszakadt és víz alá került csaknem a teljes Szigetköz. Az első szakadás Ásványrárónál /felső/, a második Kisbodaknál, a harmadik Dunakilitinél, a negyedik pedig szintén Ásványrárónál /alsó/ következett be. A mentesített ártérbe zúduló víz az intenzív védekezés ellenére a régi, csak fakadó vizek visszatartására épült, gyenge révfalu körgátat elszakította és Győr-Révfülu 16-án kiürített házait kb. 2 m-es vízszlappal elöntötte.

A Dunán 1965. április-június hónapokban négy árhullám vonult le, amelyek közül a júniusi volt a legnagyobb. Magasságát tekintve is a rendkívüli árvizek közé sorolandó, a szigetközi szakaszon mégis elsősorban az

1926. évit is jelentősen meghaladó tartósságával tűnt ki. Az igazgatóság területén rendkívüli erőfeszítések árán sikerült az 1954. évihez hasonló árvíz katasztrófát elhárítani. Nagybajcs térségében a szinte kezelhetetlen mértékű buzgárok lokalizálását végző védekezők munkáját nagyban segítette, hogy a bal parton Szlovákiában Zsitvatoroknál és Csicsónál a felvidéki magyar testvéreinket sújtó töltésszakadás következett be, amely nélküli vízállások, a Szigetköz alsó részén 10-12 cm-rel magasabban alakultak volna.

A rendkívüli árvíznél szerzett tapasztalatok tették szükségessé a töltések ismételt fejlesztését, amely 1969-ben kezdődött és 1975-ben fejeződött be. A magasítás kötött anyag, a keresztmetszeti erősítés pedig nagytömegű kavics háttöltés beépítésével történt. Minden talajtörés-veszélyes helyen szorítógát-rendszer vagy kavicspaplan épült.

A 2006-os nagyon nagy, de nem rendkívüli árvíz 13. évfordulója eszünkbe juttathatja a minden idők legnagyobb tetőző vízállásait okozó, 6 évvel ezelőtti 2013. június-júliusi eddigi legnagyobb árhullámot. A sok veszélyes jelenséget csak rendkívüli nagy erőfeszítések árán sikerült kivédeni. Különösen kritikus volt a helyzet a Mosoni-Duna bal partján Győrújfalunál és a Duna jobb partján a Patkányos térségi buzgároknaál.

A Bős-Dunacsúnyi vízlépcsőrendszer üzembe helyezését követően a 2002-es, 2006-os, 2009-es és a 2013-as árhullámok az üzemvíz-csatornán történt vízmegosztás ellenére veszélyesen magas vízállásokat okoztak a szigetközi szakaszon. A levonult árhullámok ismételtlen főhívták a figyelmet arra, hogy a Duna árvízi levezető-képessége helyenként jelentős mértékben lecsökkent és érdemi beavatkozás hiányában a „számmisztika” nélkül is az 1954-esnél nagyobb károkat okozó árvíz katasztrófa veszélye reális fenyegetés.

(Dunai Ferenc)

IMPRESSZUM

KIADÓ:

FELELŐS KIADÓ:

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG VEZETŐJE:

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:

FOTÓ:

CÍM:

TELEFON:

E-MAIL:

NYOMDA:

Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Németh József, igazgató

Sütheő László, műszaki igazgatóhelyettes

Szabó-Horváth Ágnes, Hofer Laura,
Fedorné Czajlik Erzsébet, Szabó Henriett,
Dömötör Szilveszter, Gombás Károly

Haczai Zoltánné és ÉDUVIZIG archívum

9021 Győr, Árpád út 28-32.

96/500-000

titkarsag@eduvizig.hu

Duna-Mix Kft., Vác